

Projektas „Alternatyvus ugdymas švietimo sistemoje“

Projekto vykdytojas:

Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centras

**PEDAGOGŲ RENGIMO PROGRAMOS MODULIS
„PALANKIŲ MOKYMO(SI) APLINKŲ KŪRIMAS
ALTERNATYVAUS UGDYMO KONTEKSTE“**

2011, Vilnius

SANTRAUKA

Modulis yra skirtas pirmos pakopos studijų programai. Prieš pasirengdamas modulį studentas turi būti išklauses bendruosius pedagogikos ir pedagoginės psichologijos kursus.

Modulio apimtis yra 5 VU kreditai, 7 ECTS kreditai, Auditorinės (kontaktinės) valandos (Hours) – nuolatinų (N) studijų – 80 / iššestinių (I) studijų – 40 iš jų: paskaitų – N-24 /I-20; pratybų – N-56 / I-20, savarankiško darbo – N-120 / I-160.

Modulio tikslas: padėti studentui suprasti palankios mokymosi aplinkos reikšmę besimokančiojo mokymosi motyvacijai, tobulinti kompetencijas, reikalingas suprasti ir projektuoti palankią mokymosi aplinką alternatyvaus ugdymo kontekste.

Studijuojant šį modulį ugdomos kompetencijos

Bendrakultūrinės: gebės vertinti ir analizuoti klasės, mokyklos, už mokyklos ribų esančios aplinkos vaidmenį ir šeimos vertybių skirtumus bendraujant su mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais); ugdyti vertybines nuostatas, vadovautis bendražmogiškoms vertybėmis ekonominės ir socialinės kaitos procese.

Profesinės: žinos ir gebės konkrečioje situacijoje išvelgti palankios mokymo(si) aplinkos kūrimo galimybes, kurti saugią, mokinio emocinį, socialinį, intelektualinį, dvasinį brendimą palaikančią aplinką alternatyvaus ugdymo(si) kontekste; gebės analizuoti mokymo(si) aplinką, kurti toleranciją ir bendradarbiavimą skatinančią aplinką, kurioje mokinys turi galimybę rodyti iniciatyvą, veikti savarankiškai ir atrasti bendraminčių; gebės projektuoti pokyčiams palankią ugdymo(si) aplinką, kurioje ugdytiniai jaustųsi saugiai, pasitikėtų savimi ir kitais; gebės saugiai ir veiksmingai pritaikyti fizinę mokyklos erdvę, rasti ir panaudoti alternatyvias erdves mokymuisi, naudoti informacijos ir komunikacijos technologijas, įrankius ir priemones; gebės nuosekliai ugdyti mokinių gebėjimą spręsti mokymosi problemas, atsirandančias nuolatinės kaitos procese, pasitelkdamas palankią mokymosi aplinką, padėdamas pasirinkti sprendimo būdus pagal individo poreikius, pomėgius, gabumus ir galimybes.

Bendrosios (prisidės prie šių bendrųjų kompetencijų ugdymo): nustatyti veiksnius, turinčius įtakos teigiamam požiūriui į mokymąsi, bei juos pritaikyti konkrečiose ugdymo(si) situacijose; tinkamai parinkti metodus, skatinančius mokinių bendravimą ir bendradarbiavimą klasėje; bendrauti ir bendradarbiauti su kolegomis, pagalbinio personalu, tėvais (globėjais, rūpintojais), įvairiais ugdymo specialistais ir kitais asmenimis, prisidedančiais prie mokymo(si) aplinkos kūrimo alternatyvaus ugdymo procese.

Modulyje nagrinėjamos temos: Mokymuisi palanki aplinka. Mokymuisi palankios aplinkos samprata. Palankios mokymo(si) aplinkos kūrimas šalyse, turinčiose ribotus išteklius. Masinių informacijos priemonių, interneto, ugdymo organizavimo ir kt. įtaka palankių mokymo(si) aplinkų kūrimui. Virtualios mokymo(si) aplinkos (Elluminate, Etwing, Moodle). Socialinių tinklų teikiamų galimybių, keičiant ugdymo(si) aplinką ir intensyvinant partnerystę, panaudojimas. Priklausomybės, aspiracijos, saugumo, identiteto, sėkmės (PASIS) reikšmė palankiai mokymo(si) aplinkai. Mokyklos etosas ir vertybinės nuostatos. Sociokultūrinis ugdymas. Saugios ugdymo(si) aplinkos užtikrinimas. Klasės, mokyklos ir kitų erdvių panaudojimas mokymuisi.

SUMMARY

The Module is designed for the first level study program. Before choosing it a student must have attended and mastered the general pedagogy and educational psychology courses.

The module volume consists of 5 VU credits, 7 ECTS credits, Class (contact) hours (Hours) – Permanent (P) studies – 80, / Extended (E) studies – 40 of which: lectures – P-24 / E-20; exercise – P-56 / E-20; independent work – P-120 / E-160.

Module objective: to help student to understand the importance of learning environment to the learner's motivation, to improve competences, required for understanding and design a supportive learning environment in the context of alternative education.

Studying this module conveyed competence

General cultural: able to assess and analyze the class, school, outside the school environment, differences in family values in dealing with students and their parents (foster parents, guardians), to develop values that are guided by common values to all economic and social change process;

Professional: will know and will be able to foresee suitable environment creation opportunities in certain situations, will be able to create environment, which is safe, ensuring students social, intellectual, spiritual maturation in alternative education (learning) context; will be able to analyze educational (learning) environment, to create environment which encourages tolerance and cooperation, where student has the opportunity to show his initiative, act individually and find like minded people; will be able to project an environment favorable for changes in education (learning), where students feel safe, are confident with themselves and others; will be able safely and effectively adjust physical space of the school, find and use alternative spaces for learning, use information and communication technologies, tools and means; will be able consistently develop students ability to deal with learning problems arising in the process of constant change, through a supportive learning environment, helping to choose the resolution, responding to individual needs, interests, abilities and talents;

General (contribute to the development of general competencies): identify the factors, that influence a positive attitude to learning and to adapt them to specific teaching (learning) situations; to choose appropriate methods for encouraging student interaction and cooperation in the classroom; communicate and cooperate with colleagues, support staff,

parents (foster parents, guardians), a broad range of education professionals and other people contributing to the training (learning) environment for alternative education.

Covered module topics include: environment conducive to learning. The concept of conducive environment for learning. Creation of conducive environment for teaching and learning in the countries with limited resources. Mass media, internet, education organization and other influences for conducive environment for learning. Virtual training (learning) environment (Elluminate, Etwing, Moodle). Social networking opportunities provided by changing the educational (learning) environment and enhancing partnership.

Addictions, aspirations, security, identity, success (AASIS) meaning for the suitable teaching and learning environment. Socio-cultural education. Insurance of safe education environment. Classroom, school and usage of other spaces for learning.

Modulio reikalingumo pagrindimas

Galimybių studijos „12–14 metų mokinių mokymo(–si) didaktinės problemos ir jų sprendimo galimybės“ skyriuje „Psichologinių ir socialinių mokymo(si) veiksnių ir jų įtakos 12–14 metų jaunimo mokyklų mokinių mokymo(si) motyvacijai ir mokyklos lankomumui kiekybinis tyrimas“ (prieiga per internetą <http://www.alternatyvusugdymas.lt/?page_id=203>) parodė, kad mokyklos ir klasės aplinka nėra svarbus mokinių mokymosi pasiekimų veiksnys, tačiau nemaža paauglio dienos dalis prabėga mokyklos aplinkoje ir tai, kaip vaikas jaučiasi mokykloje, kokie jo tarpusavio santykiai su mokytojais ir klasės draugais, itin svarbu ir gali turėti reikšmingos įtakos vaiko psichologinei savijautai, elgesiui bei jo mokymosi rezultatams. Todėl modulis „Palankių mokymo(si) aplinkų kūrimas alternatyvaus ugdymo kontekste“ padės užtikrinti sisteminius pokyčius jaunimo mokykloje kaip socialinėje sistemoje, prisidės prie mokymosi motyvacijos gerinimo. Minėto tyrimo rezultatai rodo, kad beveik pusė apklaustų mokytojų pažymėjo, jog jų mokiniai iš dalies nesutaria su mokytojais, o daliai jų kyla nesutarimų su juos mokančiais mokytojais. Beveik penktadalis mokinių pažymėjo, kad mokytojams nerūpi, kaip jie jaučiasi, mokytojai jų nesupranta. Taigi, mokytojas, jo gebėjimas ir noras suprasti mokinio poreikius, jo savijautą ir galimas elgesio priežastis, yra svarbus veiksnys, padedantis mokiniui geriau prisitaikyti mokyklinėje aplinkoje, arba atvirkščiai, gali tapti svarbiu veiksniu, darančiu įtaką bendravimo, mokymo(si) ar elgesio sunkumams atsirasti. Tyrimu nustatyta, kad jaunimo mokyklos mokiniams klasės kolektyvas nėra svarbus, o mokinių santykiai klasėje yra daugiau formalūs. Mokinių tarpusavio santykiai nėra artimi ir mokykla nėra ta aplinka, kurioje mokiniai norėtų praleisti daugiau laisvo laiko, pabendrauti su klasės draugais. Nustatyta menka mokinių motyvacija mokytis: nesistengia mokytis, nekelia sau tikslų. Nemaža dalis teigia, kad nieko naudingo mokykloje nesimoko, beveik ketvirtadalis mokinių mokykloje jaučiasi nevykėliais ir „niekam tikusiais“. Akademinis savęs vertinimas atvirkščiai susijęs su hiperaktyvumo, emocijų simptomų ir problemų su bendraamžiais išreikštumu. Mokiniai, turintys hiperaktyvumo požymių, retai sulaukia padrąsinimų, palaikymo tiek iš mokytojų, tiek iš savo bendraamžių. Akcentuojama mokyklos nelankymo problema, menkas papildomų užsiėmimų, būrelių lankomumas. 12–14 metų jaunimo mokyklų mokiniai nėra pakankamai užimti neformaliojo ugdymo (popamokinėje) veikloje. Jie daug laiko praleidžia žiūrėdami televizorių namuose, bet neužsiimdami kita veikla, lankydami būrelius mokykloje ar dalyvaudami mokyklos/klasės renginiuose. Nors 12–14 metų mokiniai netaiko efektyvių mokyklinio nerimo įveikos strategijų, turi emocijų valdymo ir

psichikos problemų, tačiau mokykloje dirbantys specialistai – socialiniai pedagogai, psichologai – nėra įvardijami kaip pagalbos teikėjai ar asmenys, į kuriuos mokinys kreiptųsi iškilus sunkumams. 12–14 metų mokiniai netaiko efektyvių mokymosi ir darbo strategijų. Mokytojui reikia išmanyti palankių mokymo(si) aplinkų kūrimo strategijas, būdus ir metodus, didesnę dėmesį skirti kuriamai mokymo aplinkai, jos poveikiui mokinio motyvacijai, mokymosi pasiekimams ir savijautai, nes palanki mokymui(si) aplinka suteikia mokiniui daugiau pasitikėjimo savimi, leidžia būti kūrybiškam, drąsiau reikšti mintis, labiau įsitraukti į patrauklų mokymo(si) procesą, būti ne tik jo dalyviu, bet ir kūrėju, numatyti profesijos pasirinkimo galimybes, analizuoti ir realizuoti save.

Dalyko modulio aprašas

Dalyko modulio kodas <i>(Course unit code)</i>	Bus suteiktas registruojant į DB
Dalyko modulio pavadinimas <i>(Course unit title)</i>	Palankių mokymo(si) aplinkų kūrimas alternatyvaus ugdymo kontekste
Dėstytojo(-jų) pedagoginis vardas, vardas ir pavardė <i>(Name and title of lecturer)</i>	Doc. dr. Vida Gudžinskienė
Katedra, centras (Department, center)	Socialinės sanglaudos katedra
Fakultetas, padalinys <i>(Faculty)</i>	Socialinės komunikacijos institutas
Dalyko sando	Pirmos pakopos

lygis <i>(Level of course)</i>	
Semestras <i>(Semester)</i>	Rudens ir pavasario
ECTS kreditai <i>(ECTS credits)</i>	7,5 (200 val.)
LT kreditai <i>(LT credits)</i>	5 (200 val.)
Auditorinės valandos <i>(Hours)</i>	Iš viso dalyko N-80 / I-40
	Paskaitų N-24 / I-20
	Seminarų
	Pratybų N-56 / I-20
	Savarankiško darbo N-120 / I-160
	Konsultacijų
Reikalavimai <i>(Prerequisites)</i>	Studentai turi būti išklaušę bendruosius pedagogikos ir raidos bei pedagoginės psichologijos kursus
Dėstomoji kalba <i>(Language of instruction)</i>	Lietuvių
Dalyko sando tikslai ir numatomi gebėjimai <i>(Objectives and learning outcomes)</i>	<p>Tikslas: padėti studentui suprasti palankios mokymo(si) aplinkos reikšmę besimokančiojo mokymosi motyvacijai, tobulinti kompetencijas, reikalingas suprasti ir projektuoti palankią mokymosi aplinką alternatyvaus ugdymo kontekste.</p> <p><u>Studijuojant šį modulį ugdomos kompetencijos</u></p> <p>Bendrakultūrinės:</p> <p>Gebės vertinti ir analizuoti klasės, mokyklos, už mokyklos ribų esančios aplinkos vaidmenį ir šeimos vertybių skirtumus bendraujant su mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais);</p> <p>Gebės ugdyti vertybines nuostatas vadovautis bendražmogiškais vertybėmis ekonominės ir socialinės kaitos procese.</p>

	<p>Profesinės:</p> <p>Žinos ir gebės konkrečioje situacijoje išvelgti palankios mokymo(si) aplinkos kūrimo galimybes, kurti saugią, mokinio emocinį, socialinį, intelektualinį, dvasinį brendimą palaikančią aplinką alternatyvaus ugdymo(si) kontekste;</p> <p>Gebės analizuoti mokymo(si) aplinką, kurti toleranciją ir bendradarbiavimą skatinančią aplinką, kurioje mokinys turi galimybę rodyti iniciatyvą, veikti savarankiškai ir atrasti bendraminčių;</p> <p>Gebės projektuoti pokyčiams palankią ugdymo(si) aplinką, kurioje ugdytiniai jaustųsi saugiai, pasitikėtų savimi ir kitais;</p> <p>Gebės saugiai ir veiksmingai pritaikyti fizinę mokyklos erdvę, rasti ir panaudoti alternatyvias erdves mokymui(si), naudoti informacijos ir komunikacijos technologijas, įrankius ir priemones;</p> <p>Gebės nuosekliai ugdyti mokinių gebėjimą spręsti mokymosi problemas, atsirandančias nuolatinės kaitos procese, pasitelkdamas palankią mokymosi aplinką, padėdamas pasirinkti sprendimo būdus, atliepiančius individo poreikius, pomėgius, gabumus ir galimybes.</p> <p>Bendrosios (prisidės prie šių bendrųjų kompetencijų ugdymo):</p> <p>nustatyti veiksnius, turinčius įtakos teigiamam požiūriui į mokymąsi, bei juos pritaikyti konkrečiose ugdymo(si) situacijose;</p> <p>tinkamai parinkti metodus, skatinančius mokinių bendravimą ir bendradarbiavimą klasėje;</p> <p>bendrauti ir bendradarbiauti su kolegomis, pagalbinio personalu, tėvais (globėjais, rūpintojais), įvairiais ugdymo specialistais ir kitais asmenimis, prisidedančiais prie mokymo(si) aplinkos kūrimo alternatyvaus ugdymo procese.</p>
--	---

<p>Dalyko sando turinys <i>(Course unit content)</i></p>	<p>Mokymuisi palanki aplinka. Mokymuisi palankios aplinkos samprata. Palankios mokymo(si) aplinkos kūrimas šalyse, turinčiose ribotus išteklius. Masinių informacijos priemonių, interneto, ugdymo organizavimo ir kt. įtaka palankių mokymo(si) aplinkų kūrimui. Virtualios mokymo(si) aplinkos (Elluminate, Etwing, Modlle). Socialinių tinklų teikiamų galimybių, keičiant ugdymo(si) aplinką ir intensyvinant partnerystę, panaudojimas. Priklausomybės, aspiracijos, saugumo, identiteto, sėkmės (PISIS) reikšmė palankiai mokymo(si) aplinkai. (P. N-2 / I-2; Pr. N-8 / I-3; S. N-16 / I-21).</p> <p>Mokyklos etosas ir vertybinės nuostatos. Etoso samprata. Palanki mokymo(si) aplinka kaip dalis mokyklos įvaizdžio kūrimo. Savarankiškos, turinčias vertybines nuostatas, kūrybingos, iniciatyvios asmenybės ugdymas alternatyvaus ugdymo kontekste. Vertybinių nuostatų: savigarbos, pagarbos, teisingumo, sąžiningumo, darbštumo, pilietiškumo, atvirumo kaitai ir naujovėms, partnerystės, poreikio tobulėti, nuolatinio mokymo(si), humaniškumo, demokratiškumo ir kt. ugdymas ekonominės-socialinės kaitos sąlygomis. (P. N-3 / I-2; Pr. N-4 / I-2; S. N-12 / I-15).</p> <p>Sociokultūrinis ugdymas. Sociokultūrinio ugdymo raida Europoje ir Lietuvoje. Socialinės aplinkos įtaka asmenybės socializacijai. Socializacija kaip viena švietimo sistemos funkcijų ir asmenybės socializacija kaip švietimo sistemos tikslas. Mokymo(si) procesas sąveikoje su socialine ir kultūrine aplinka. Socializaciją lemiantys veiksniai: šeima, bendraamžiai, bendraamžių subkultūros, mikrosociumas, auklėjimo institucijos, religinės organizacijos. Sociokultūrinio ugdymo strategija ir planavimas. Kultūrinio identiteto ir daugiakultūriškumo samprata. Šiuolaikinės sociokultūrinės evoliucijos teorijos ir kultūrinių pokyčių dinamika. Lygių galimybių sudarymas. Ugdymosi aplinkų kūrimas mažinant socialinę atskirtį. (P. N-3 / I-2; Pr. N-4 / I-2; S. N-12 / I-15).</p> <p>Saugios ugdymo(si) aplinkos užtikrinimas. Įvairiapusio vaiko saugumo</p>
---	---

užtikrinimo veiksniai: palanki fizinė, socialinė, emocinė ir psichologinė aplinka. Vaikų ir paauglių atsakomybės ugdymas, pareigos namuose, jų poveikis ugdytinio asmenybei. Pareigų, atsakomybių ir teisių santykis. Partnerystės ir bendradarbiavimo ugdymas, kuriant saugią mokyklą ir siekiant aktyvesnio bendruomenės, įvairių valstybinių bei nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimo saugios aplinkos kūrimo. (P. N-4 / I-3; Pr. N-6 / I-2; S. N-15 / I-20).

Klasės, mokyklos ir kitų erdvių panaudojimas mokymuisi. Mokyklos erdvių: bibliotekų, skaityklų, koridorių, aktų salių, kabinetų, kuriuose yra įrenginiai, skirti laboratorinių darbų atlikimui, raštinės, sporto aikštelių, pagalbinių patalpų, laikantis saugumo reikalavimų ir kt. mokyklos aplinkos (jei mokykla turi buhalterijos) panaudojimas mokymuisi. Informacinių technologijų kabinetų panaudojimas, jei mokykla turi muziejų, jo panaudojimas mokymuisi. Valgykla kaip praktinių įgūdžių įgijimo vieta. Integruotos pamokos įvairiuose kabinetuose (pvz., jei vedama lietuvių kalbos pamoka integruota su daile, muzika ir pan., tai tokia pamoka gali būti vedama dailės, muzikos ar kt. kabinete. Gėlės. Dirbtuvės, laboratorijos, rūšys, kitos įvairios ugdymui(si) galimos panaudoti erdvės atsižvelgiant į temą. (P. N-3 / I-3; Pr. N-6 / I-2; S. N-12 / I-16).

Klasės kaip mokymąsi skatinančios aplinkos kūrimas: klasės, jos grindų, langų, baldų, mokymo priemonių, augalų ir kt. panaudojimas ugdymui(si) (pvz.: inscenizacijose kaip dekoracijas ką galima panaudoti iš klasės aplinkos. Lubos, stendai kaip mokinių darbų, projektų, parodėlių, informacijos sklaidos vieta, jų panaudojimas mokymui(si) ir pritaikymas mokinių bendradarbiavimui ir aktyviai veiklai ekonominės ir socialinės kaitos procese. (P. N-4 / I-3; Pr. N-10 / I-2; S. N-20 / I-29).

Ugdymo proceso organizavimas už klasės ir mokyklos ribų. Artimiausioje sociokultūrinėje aplinkoje esančių objektų lankymas ir jų įtraukimas į aktyvų mokymo(si) procesą. Alternatyvių mokymo(si) aplinkų, esančių už mokyklos ribų (pvz. planetariumo, teatro, edukacinio

	<p>arba švietimo centro, šiuolaikinio meno muziejų, kultūros centrų, muzikos ir sporto mokyklų, gamtos ir istorinių paminklų, parkų, gamybinių įmonių ir kt.) kaip mokymosi dirbtuvių panaudojimas mokymui(si), atsižvelgiant į nagrinėjamą tematiką ir ugdomas kompetencijas. Ugdymo proceso projektavimas, surandant konkrečias už mokyklos ribų esančias erdves ir jų panaudojimas mokymuisi. (P. N-3 / I-3; Pr. N-14 / I-5; S. N-20 / I-29).</p> <p>Požiūrio į mokymąsi modeliavimas alternatyvaus ugdymo kontekste. Teigiamą požiūrį formuojantys veiksniai. Gabumų, pomėgių, polinkių atskleidimas ir jų ugdymas pagal mokinių galimybes alternatyvaus ugdymo kontekste. Žinių ir gebėjimų pritaikymas praktinėje veikloje. Mokymo(si) erdvės demokratiškumas: galimybė išreikšti savo reprezentuojamas žinias, įgūdžius bei nuostatas. Tarpusavio santykių ir mokymo(si) motyvacijos sąsajos. Paritetinis bendradarbiavimas kaip aukštos bendravimo kultūros išraiška ir tapimas visuomenės dalimi. Komunikacinė kompetencija, jos reikšmė alternatyvaus ugdymo procese. Tėvų ir bendruomenės narių įtraukimas į ugdymo procesą. Įtraukimo į ugdymo procesą reikšmė, būdai. Pedagoginio bendravimo reikšmė, formuojant teigiamą požiūrį į mokymąsi. Mokėjimo mokytis kompetencijos ugdymas. Refleksijos, jų reikšmė besimokančiųjų veiklos įprasminimui. Mokytojų nuostatų įtaka teigiamam požiūriui į mokymąsi. (P. N-2 / I-2; Pr. N-4 / I-2; S. N-13 / I-15).</p>
<p>Pagrindinės literatūros sąrašas <i>(Reading list)</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Auškelis R., Gedvilienė G., Gudžinskienė V., Indrašienė V., Merfeldaitė O, Motiejūnienė E., Valantinas A. Besimokančių mokyklų tinklai. Darbo sąsiuvinis [projektas], Vilnius: UAB „Utenos Indra“, 2010, 74 p. Priedas CD „Detalūs užduočių aprašymai“. ISBN 978-609-8004-35-9. 2. Brander, P., Cardenas, C. ir kt. Informalaus tarpkultūrinio ugdymo idėjos, ištekliai, metodai ir užsiėmimai su jaunais ir suaugusiais žmonėmis / Metodinis leidinys. Europos taryba, 2007. 3. Bulotaitė L., Gudžinskienė V., Pilkauskienė I. Gyvenimo įgūdžių

	<p>ugdymas IX–X klasės: [mokomoji knyga], 2-oji pataisyta laida, Vilnius: Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centras, 2005, 134[1] p. ISBN 9986-03-570-8.</p> <p>4. Gyvenimo įgūdžių ugdymas. Programa: [mokomoji knyga], sud. ir reng. Bulotaitė L., Gudžinskienė V., Vilnius: Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centras, 2003, 24 p. ISBN 9986-649-08-0.</p> <p>5. Gudžinskienė V. Kritinio mąstymo svarba ugdant sveiką gyvenseną: [metodinė priemonė], Vilnius: P. Kalibato IĮ „Petro ofsetas“, 2000, 58[1] p. ISBN 9986-824-55-9.</p> <p>6. Gudžinskienė V. Studijuoti padedanti mokymosi aplinka // Inovatyvių šiuolaikinių studijų technologijų kriterijai ir aprašas. 3 knyga, sud. Barkauskaitė M., Gudžinskienė V.. Vilnius, 2007, p. 152–157. ISBN 978-9955-668-90-9.</p> <p>7. Leliūgienė I. Žmogus ir socialinė aplinka. Kaunas: Technologija, 1997. ISBN 9986-13-558-3.</p>
<p>Papildomos literatūros sąrašas</p>	<p>1. Bowles, M. The Community Development Challenge: Democracy. Community Development Foundation, Great Britain, Unit 5, Angel Gate 320-326 City Road London EC1V 2PT, 2008.</p> <p>2. Developing Quality in Community Empowerment – An Evaluation Model. Civic London Forum, National Empowerment Partnership, 2009.</p> <p>3. Gudžinskienė V., Trainienė O. Peculiarities of social institution employees‘ well-being // Socialinis ugdymas: mokslo darbai, 2009, nr. 7 (18), p. 99-111. ISSN 1392-9569; SocINDEX with Full Text ir EBSCO Publishing. Prieiga per internetą <http://www.epnet.com>.</p> <p>Gudžinskienė V., Trainienė, O. Socialinėse institucijose dirbančių asmenų savijautos ypatumai // Socialinis ugdymas: mokslo darbai, 2009, Nr. 7 (18), p. 30–41. ISSN 1392-9569; SocINDEX with Full Text ir EBSCO Publishing. Prieiga per internetą <http://www.epnet.com>.</p> <p>4. Holland L. Teaching and Learning in Diversity Classes: The</p>

	<p>Significance of Classroom Climate and Teacher Credibility. Juornal of Political Science Education. 2006, 2, p.187–203.</p> <p>5. Jucevičienė P. Education and Learning Environments as a factor for Socioeducational Empowering of Innovation. Social Science, 2008, 1 (59), p.58-70.</p> <p>6. Kodėl svarbu pritaikyti ugdymo turinį kiekvienam vaikui? Prieiga per internetą <http://www.gimtasiszodis.lt/motiejuniene_07_3.htm>.</p> <p>7. Šiaučiukėnienė L., Visockienė O., Talijūnienė P. Šiuolaikinės didaktikos pagrindai. Kaunas: Technologija, 2006, 241 p. ISBN 9955-09-962-3.</p> <p>8. Targamadžė V. (2007). Alternatyvios bendrojo lavinimo mokyklos samprotavimo erdvės ir kriterijų brėžtis // Logos Nr.53. Prieiga per internetą <http://www.litlogos.lt/L53/L53_180_190_targamadze.pdf>.</p> <p>9. Targamadžė V., Nauckūnaitė Z. ir kiti. 12–14 metų mokinių mokymo(si) didaktinės problemos ir jų sprendimo galimybės, 2010. Prieiga per internetą <http://www.alternatyvusugdymas.lt/?page_id=203>.</p> <p>10. Ugdymo aplinkos tobulinimas ergonominėmis priemonėmis. Prieiga per internetą <http://www.leidykla.eu/fileadmin/Acta_Paedagogica_Vilnensia/17/Giedre_Poderiene.pdf>.</p> <p>11. Ustilaitė S., Gudžinskienė V., Jakučiūnienė O., Petronis A., Narbekovas A., Vaitoška G., Obelenienė B. Vaikų ir jaunimo rengimo šeimai programų rengimas [mokomoji metodinė priemonė]. Vilnius: UAB „Sapnų sala“, 2007, p. 20–32, 100–113, 130–147. ISBN 978-9955-611-34-9.</p> <p>12. Wayatt-Smith C., Cumming J. Educational assessment in the 21st century: connecting theory and practice.- Springer, 2009.</p>
<p>Mokymo metodai (Teaching methods)</p>	<p>Paskaitos yra skirtos naujai medžiagai nagrinėti; pratybos – analizuoti turimą informaciją, diskusijoms, palankių mokymui(si) aplinkų kūrimui, mokymo proceso modeliavimui, panaudojant klasės, mokyklos ir alternatyvias už mokyklos ribų esančias erdves; atvejų studijos –</p>

	konkreiems mokymo(si) sunkumams įveikti, atsižvelgiant į ugdytinio gabumus, pomėgius ir polinkius; individualus ir grupinis projektas skirtas praktiniams palankių mokymo(si) aplinkų kūrimo ir sudėtingos mokinių elgsenos valdymo gebėjimams ugdyti. Taip pat taikomi aktyvinantys mokymo(si) metodai: socialinė drama, imitacija, grupinis tyrinėjimas, projektinė veikla, demonstravimas, problemų sprendimo paieška, mokymasis iš patirties, ekskursijos, išvykos ir kt.
Lankomumo reikalavimai <i>(Attendance requirements)</i>	80 procentų pratybų
Atsiskaitymo reikalavimai <i>(Assessment requirements)</i>	Egzaminas. Atsakymai į du teorinius klausimus. Praktinė užduotis, susijusi su palankios mokymo(si) aplinkos modeliavimu alternatyvaus ugdymo kontekste (renkantis vieną iš dviejų užduočių): 1) nusakoma vietovė, studentas turėtų pasiūlyti, kokią ugdomąją veiklą už ugdymo(si) institucijos ribų galėtų kaip mokytojas organizuoti ir kaip tai darytų; 2) išryškinanti aplinkos kūrimą kaip pagalbos būdą įveikiant mokymo(si) sunkumus (nusakoma konkreti nemotyvuoto paauglio situacija ir aplinka, o studentas turės pateikti/pasiūlyti mokymosi aplinkos alternatyvas konkrečioje ugdymo(si) institucijoje).
Vertinimo būdas <i>(Assessment methods)</i>	IKI = 40% individualus projektas + 10 % grupinis projektas + 50 % egzaminas
Aprobuota katedros	200
Patvirtinta Studijų programos komiteto	200

Skliausteliuose pateiktas rekomenduotinas valandų paskirstymas:

P. – paskaitos, Pr. – pratybos; S. – savarankiškas darbas

Rekomendacijos studijų modulio „Palankių mokymo(si) aplinkų kūrimas alternatyvaus ugdymo kontekste“ įgyvendinimui.

Studijų modulio paskirtis yra supažindinti būsimuosius pedagogus su alternatyviu ugdymu, padėti jiems ugdytis kompetencijas, reikalingas palankių mokymui(si) aplinkų kūrimui alternatyvaus ugdymo kontekste.

Studijų modulis pasižymi teorijos ir praktikos sąryšingumu. Įgyvendinant modulį svarbu, kad paskaitų metu aptarta medžiaga būtų praktiškai išbandoma pratybų metu. Balansas tarp teorijos ir praktikos turi išlikti ir studentų gebėjimų vertinime: galutinis egzamino balas turėtų atspindėti ne tik teorines būsimąjo pedagogo žinias palankių mokymo(si) aplinkų kūrimo aspektu, bet ir jo gebėjimą praktiškai panaudoti žinias, kuriant saugią, mokinio emocinį, socialinį, intelektualinį, dvasinį vystimąsi palaikančią mokymo(si) aplinką.

Būsimiesiems pedagogams siūloma aptarti šias temas: Mokymuisi palanki aplinka. Palankios mokymo(si) aplinkos kūrimas PASIS elementų pagalba. Mokyklos etosas ir vertybinės nuostatos. Sociokultūrinis ugdymas. Saugios ugdymo(si) aplinkos užtikrinimas. Klasės, mokyklos ir kitų erdvių panaudojimas mokymuisi. Požiūrio į mokymąsi modeliavimas alternatyvaus ugdymo kontekste. Mokytojo vaidmens kitimas alternatyvaus ugdymo procese. Jaunimo mokyklų mokinių mokymosi sunkumai ir jų įveikia.

Nagrinėjant kiekvieną temą rekomenduojama remtis Lietuvos ir užsienio šalių moksliniais tyrimais, pagrindinės, papildomos literatūros sąrašė nurodytais šaltiniais bei naujai išleidžiamomis mokslininkų bei praktikų publikacijomis.

Ištęstinių studijų studentams, atsižvelgiant į jų turimas kompetencijas, modulio valandų paskirstymas gali būti koreguojamas.